

Det kgl. danske Landhusholdningsselskabs
generalforsamling
tirsdag den 2. december 1952.

(Referat.)

Den årlige generalforsamling i Landhusholdningsselskabet fandt sted tirsdag den 2. december i selskabets mødesal i Prinsens Palæ, Nationalmuseet.

Den ledende præsident, forpagter *Aug. Bech*, åbnede generalforsamlingen med en velkomst til medlemmerne og udtalte derefter mindeord om to af bestyrelsesrådets medlemmer, der var afgået ved døden siden sidste generalforsamling: Godsejer *K. Langkilde*, Bramstrup, og forstander *Josef Hansen*, Tys-tofte.

Forpagter *Aug. Bech* udtalte bl. a.:

Godsejer *K. Langkilde* havde den store lykke efter endt praktisk og teoretisk uddannelse at komme tilbage til sit hjem på Bramstrup, først som forvalter, siden som forpagter indtil 1919, da han fik skøde på gården. Denne harmoniske og smukke livsbane afsluttedes ved hans død den 18. april 1952. Godsejer Langkilde havde rige evner, som han først og fremmest benyttede til gavn for sit fædrene hjem. Hans indsigt i landbruget var meget betydelig, ikke mindst på planteavlsområdet. Tidligt forstod han betydningen af velindrettede og velplacerede bygninger, og hans ombygning af avlsbygningerne efter egne planer til et stjerneformet bygningskompleks vakte opsigt og stor interesse viden om.

Godsejer Langkilde kunne ikke undgå, at man benyttede hans klare forstand og store dygtighed i det offentliges tjeneste. Her skal særlig nævnes, at han i 20 år — fra 1926 til 1946 — var formand for Fyens Stifts patriotiske Selskab. Han havde den indstilling at sige tingene lige ud, som han fandt, at sa-

gerne lå, og han havde på denne formandsplads skaffet sig en talerstol, til hvilken hele landet lyttede. Fra 1927 til hans død kunne Landhusholdningsselskabet glæde sig over at have godsejer *Langkilde* i sit bestyrelsesråd.

Den 5. juli døde forstander *Josef Hansen*. Han var født i Holbæk, og sin interesse for og kærlighed til dansk landbrug, særlig dets plantekultur, fik han vakt og udbygget på Askov forsøgsstation hos sin farbroder, statskonsulent *Frederik Hansen*. Efter lærergerning på Næsgaard og forsøgsarbejde i Jylland, blev han forsøgsleder, senere forstander på Tystofte forsøgsstation, og her faldt hans egentlige manddomsgerning.

Det var en berigelse at færdes med *Josef Hansen* i forsøgsstationens marker, levende interesseret som han var i sit arbejde. Han var gang på gang formidleren, når forskellige anskuelser og meninger blev forfægtede, og denne indstilling medførte, at han blev betroet en række tillidsposter, hvor han på fortrinlig måde gjorde fyldest. Fra 1944 til sin død var forstander *Josef Hansen* medlem af Landhusholdningsselskabets bestyrelsesråd, og også denne post omfattede han med stor interesse, dikteret af varme følelser for vort selskab.

Godsejer *K. Langkilde* og forstander *Josef Hansen* var meget forskellige i væsen og af indstilling, men hver for sig betydelige mænd, der på deres områder var til gavn og pryde for den danske landbostand. Vi vil mindes disse to mænd og holde deres navne højt i ære.

Den ledende præsident gav derefter meddelelse om, at man ved sidste bestyrelsesrådsmøde havde drøftet muligheden af at udpege indflydelsesrige, sagkyndige mænd, ikke mindst i de nordiske lande, som korresponderende medlemmer af selskabet. Det kunne have sin betydning for selskabets arbejde på visse områder, at man havde en sådan kontakt. Der var ikke truffet nogen beslutning i denne sag. Det var faktisk et forslag til første behandling og nævntes her kun for at gøre opmærksom på, at spørgsmålet var taget op. Gennemførelsen af forslaget kræver ganske vist lovændring, men det må håbes, at der kan nås et resultat under fortsatte drøftelser af spørgsmålet.

Det meddeltes endvidere, at behandlingen af dagsordenens punkt 5: Uddeling af hædersbelønninger og sølvmedailler ville blive rykket frem som punkt 2.

1. Udfaldet af de foretagne valg.

Kontorchef *Axel Nielsen* meddelte om den forudgående skriftlige afstemning, at forstander, dr. agro. *V. Steensberg*, Næsgaard, var blevet indvalgt i præsidiet i stedet for forpagter *Aug. Bech*, Vallø, der ikke havde ønsket at modtage genvalg.

Til bestyrelsesrådet var genvalgt følgende: Forstander *Fr. Heick*, St. Jynde vad, kreditkassedirektør *Aksel Jensen*, København, kammerherre *K. F. Greve Knuth*, Lilliendal, direktør *Chr. Stahl*, København, forstander, dr. agro. *V. Steensberg*, Næsgaard, og gård-ejer *G. Tvedegaard*, Langemosegaard. Da forstander *Steensberg* er blevet valgt til præsident, udtræder han dog af bestyrelsesrådet, men nyt medlem indvælges først næste år.

Som nye medlemmer af bestyrelsesrådet i stedet for forstander *Josef Hansen* og godsejer *K. Langkilde*, der er afgået ved døden, og proprietær *K. Fuglsang*, Hurup, samt godsejer, hofjægermester *E. Tesdorpf*, Gjorslev, der ikke har ønsket at modtage genvalg, er indvalgt forstander *H. Bagge*, Aarslev, godsejer *P. Boserup*, Saltofte, inspektør *Sv. Fisker*, Kollekolle, og proprietær *F. Lützhøft*, Tandrup.

Til medlem af revisionsudvalget var genvalgt forstander *Johs. Ridder*, København, og som medlem af Fond til Landmænds Uddannelse i stedet for afdøde godsejer *K. Langkilde* var indvalgt inspektør *Sv. Fisker*, Kollekolle.

Til belønningsudvalget genvalgtes proprietær *Aage Holm*, Eskjær, og som nyt medlem i stedet for gårdejer *Aage Johnsen*, der ikke ønskede genvalg, valgtes gårdejer *Tage Rosenstand*, Danelund, Ribe.

I tilslutning til disse meddelelser rettede den ledende præsident en tak til de afgående medlemmer af bestyrelsesråd og udvalg for den interesse, hvormed hver især en årrække havde omfattet selskabets arbejde.

Den afgående præsident hyldes.

Herefter tog kammerherre *Chr. Lüttichau* ordet og udtalte bl. a.: »Det er underligt at skulle sige farvel til den ene præsident efter den anden. Sidst var det godsejer, dr. med. *K. A. Hasselbalch*, Borupgaard, denne gang er det forpagter *Aug. Bech*, vi skal tage afsked med.

Vi gør det med en hjertelig tak for den store interesse, hvormed du nu i 9 år har røgtet dit hverv som præsident til gavn

for Landhusholdningsselskabet og dets arbejde. Du deltog i offentlige hverv på mange felter, og alle vegne holdt du forhandlingerne og omgangstonen i det smukkeste plan, og altid har du arbejdet for enighed inden for landbruget.

Noget af det sidste, du kom med i, var vel nok Landhusholdningsselskabets præsidium, hvor du passede godt og gjorde gavn med din store viden og rige erfaring.

Forpagter *Bech* er en mand, der ikke blot forstår sig på det nutidige og har et åbent blik for det, der rækker fremover, men han er også med stærke bånd knyttet til det, der gik forud. Denne rodfæstethed er af stor betydning for et menneske og giver en vis balance i tilværelsen. Selv om forpagter *Bech* har lagt hovedparten af sin gerning på Sjælland, har han sin rod i Jylland. Det kom så stærkt til udtryk den dag, da forpagter *Bech's* gamle hjem, Engelsholm ved Vejle, brændte. Vi var sammen på det tidspunkt, og jeg husker, hvor stærkt et indtryk det gjorde på mig. Forpagter *Bech* måtte jævnligt i kontakt med folk, der kunne orientere ham om brandens forløb. Det tog hårdt på ham at erfare, hvordan synlige minder og ting, hvortil han følte sig stærkt knyttet, efterhånden blev lagt øde.

Landhusholdningsselskabet hylder dig i dag ved din afgang, takker dig for god indsats og håber for dig, at du må få kræfter til at have nogle rolige år oven på veludført livsgerning.

Landhusholdningsselskabets præsidium og bestyrelsesråd har vedtaget at henstille til generalforsamlingen at udnævne dig til æresmedlem af selskabet, hvad jeg hermed har den ære at gøre. (Generalforsamlingen gav med akklamation sin tilslutning). Vort diplom, som du vil modtage som et synligt bevis herpå, vil du få overrakt ved det første præsidiumøde i det nye år.«

Forpagter *Aug. Bech* takkede for de ord, der var rettet til ham, og for udnævnelsen til æresmedlem og fortsatte: »Om få måneder er det 49 år siden, at jeg som ung landbrugskandidat blev medlem af Landhusholdningsselskabet på foranledning af min kære fader, og jeg har lige siden dengang søgt at gøre en indsats, som ikke alene tog sigte på landbruget i snævrere for-

stand, men på hele det danske samfund, og jeg har gjort det, fordi jeg tror, at det er den rigtige linie.

Det medlemsdiplom, som jeg i sin tid fik ved min optagelse, er et af mine kæreste dokumenter. Det er underskrevet af kammerherre, lensgreve *Wedell*, hofjægermester *Fr. Friis*, der var direktør for Landbohøjskolen, og af landets første landbrugsminister, kammerherre *K. Sehested*, mænd hvis navne nutiden kun kender fra historien. Det er, som om der er sket en revolution siden da: To verdenskrige ligger imellem, men trods alt dette er vort gamle selskab i hvert fald blevet stående. Det har løst opgaver, der ikke alle var egentlige landbrugsopgaver i snævrere forstand. Det tog et videre sigte. Således har det været i de år, jeg kan huske, og jeg tror, at det fortsat er den rigtige vej.

Fremtiden skal stå på fortidens skuldre, og kontinuitet og veneration skal præge Landhusholdningsselskabets gerninger. Vi må på den anden side aldrig blive fremmede for den tid, vi lever i. Jeg fristes i denne forbindelse til at citere et par linier, som jeg sætter meget højt, og som jeg livet igennem har søgt at leve efter:

»Følg ej med strømmen, men med tiden,
hvis du vil holde dig ung i striden.«

Vi har haft vanskeligheder i selskabet, fordi vi ville følge med tiden. Ikke alt lykkedes, som det skulle, men vi kom dog over det.

Til slut vil jeg gerne sige tak til alle de, der igennem årene har vist mig tillid på den ene eller anden måde — også de, der i sin tid valgte mig som medlem af bestyrelsesråd og præsidium. Det er mit håb, at Landhusholdningsselskabet fortsat vil arbejde på at bygge og trykke det danske landbrugs og hele det danske samfunds fremtid. Begge dele har altid ligget mig meget stærkt på sinde.

2. Uddeling af hædersbelønninger for landboflid (sølvbægre) og sølvmedailler for lang og tro tjeneste.

Inden man gik over til den almindelige meddelelse om uddelingen, udtalte den ledende præsident, forpagter *Aug. Bech*, at der var en særlig anledning til, at man havde ombyttet et par punkter på dagsordenen og sagde videre:

»Jeg har glædet mig til at måtte indlede i denne særlige anledning og overrække Landhusholdningsselskabets fornemste udmærkelse, det største sølvbæger, til en mand, der i særlig grad har gjort sig fortjent dertil, en mand, der gennem sin dygtighed, hjemme såvel som ude, er blevet kendt over det ganske land: Proprietær *Aage Nikolaisen*, Kejsegaarden.

De to navne: *Nikolaisen* og *Kejsegaarden* er nøje forbundne. Kejsegaarden gjorde De til en mønsterbedrift, der ikke alene blev et godt sted for de unge at søge hen til for at få deres praktiske uddannelse, men Kejsegaarden stod også åben for mange andre, der i tidens løb har hentet både råd og hjælp hos Dem, proprietær *Nikolaisen*.

Men også udadtil, ikke mindst i de jydere land, har De øvet en indsats, som hele det danske landbrug er Dem stor tak skyldig for. Her i Landhusholdningsselskabet vil vi også sige Dem hjertelig tak for, hvad De har betydet for selskabet gennem mange år. Det gælder ikke mindst som medlem af belønningsudvalget, hvor De gennem årene har ofret megen tid og rejst mange tusinde km for at sikre, at der lå en enestående indsats bag de præstationer, som selskabet belønner med sine sølvbægre.

Det er med stor glæde og følelse af taknemmelighed, vi i dag overrækker Dem denne meget sjældne anerkendelse: Det største sølvbæger og diplom med indskriften: »Det kgl. danske Landhusholdningsselskabs Præsidium har af Gammeleje-Legatet til Belønning af fremragende Mænd og Kvinder, der har gjort sig udmærket fortjente af det danske Landbrug, tildelt Proprietær *Aage Nikolaisen*, Kejsegaarden, Landhusholdningsselskabets største Sølvbæger for særlig fortjenstfuld Landmandsgerning.«

Efter overrækkelsen af sølvbægeret takkede proprietær *Aage Nikolaisen* og udtalte bl. a.:

»Da jeg i sin tid læste Hertels 2 binds værk om Landhusholdningsselskabet og dets historie, var der noget, der særlig fangede min interesse, og det var dette, at selskabets arbejde altid havde været præget af ønsket om at fremme det almene

landbrug. Det vakte hos mig stor interesse for dets virksomhed.

Det har været mig både en glæde og en overraskelse at modtage denne store anerkendelse, som jeg er meget taknemmelig for. Sølvbægeret er mig et vidnesbyrd og et kært minde om et arbejde, jeg satte pris på, og det vil blive bevaret i slægtens eje i tiden, der kommer«.

* *

Kammerherre *Lüttichau* meddelte derefter, at der i år er foretaget 3 tildelinger af *Hædersbelønninger for Landboflid*. Følgende 3 fik tildelt selskabets sølvbæger:

- 1) Gårdejer Niels Christensen, Grandhøjgaard, Østrup.
- 2) Gårdejer Karl Karlsen, Meldgaard, Løgstrup.
- 3) Gårdejer, sognefoged Mads Rasmussen og hustru Anna Kirstine, Sommerbjerggaard, Gludsted, Ejstrupholm.

Af indstillinger om duelighedsmedailler modtoges i år 49; de allerfleste var velkvalificerede og med tjenestetid over 25 år. Der uddeltes følgende 25 *Sølvmedailler for lang og tro Tjeneste*:

Chauffør Hans Nielsen Hansen, Lystrup, Fakse. — Husmand Søren Petersen, Kattrup, Bro-Mølle, Jyderup. — Skovløber Jørgen Hansen, Højbygaard Skov pr. Rødby. — Husbestyrerinde Anine Vittrup, Graaskov, Kjellerup. — Medhjælper Robert Christensen, Duebjerggaard, Klemensker. — Tjenestekarl Niels Julius Olsen, Sdr. Alslev, Egebjerg. — Skovfoged Theodor Chr. Christensen, Lindum Skov, Hornum, Hobro. — Arbejdsmand Christian Nielsen, Tjæreby, Korsør. — Hønsepasser Jensine Christensen, »Baggesvogn«, Sindal. — Husbestyrerinde Else Larsen, Torp pr. Lyngs. — Bestyrer Mourits Nielsen Mølgaard, Staugaards Mark, Tørring. — Fodermester Søren Sørensen, Demstrup Hovedgaard, Dalbyover. — Husbestyrerinde Maren Nielsen, Sennels pr. Thisted. — Bestyrer Søren Kølbæk, Ulstrupgaard pr. Feldballe. — Traktorfører Thomas Peter Nørfelt, Vestenbæk pr. Stensved. — Fodermester Martin Poulsen, Dræby. — Skovfoged Hjalmar Lauritsen, Bilidt pr. Havndal. — Husmand Bertel Christensen, Aalbæk. — Have- og skovarbejder Peter Alexandrowitz, Hvolgaard, Ølholm. — Arbejdsmand Harald Fabricius, Egelund pr. Brenderup. — Traktorfører Albert Pedersen, Søholm, Kolind. — Husbestyrerinde Marie Kirstine Andersen, Balle pr. Silkeborg. — Husbestyrerinde Magda Petra Jensen, Korsholm, Tved, Knebel. — Medhjælperiske Hilda Marie Hansen, Allindemaglegaard, Ringsted. — Arbejdsmand Søren Sørensen, Søhus st.

3. *Forslag om valg af et medlem til bestyrelsesrådet i henhold til lovenes § 6 b.*

Den ledende præsident, forpagter *Aug. Bech*, nævnte, at bestyrelsesrådet i sit sidste møde havde indvalgt gårdejer *Tage Rosenstand*, *Danelund*, *Ribe*, som medlem af belønningsudvalget i stedet for gårdejer *Aage Johnsen*, der som tidligere nævnt ikke havde ønsket at modtage genvalg. Udvalgets medlemmer er sædvanligvis også medlem af bestyrelsesrådet og kan i henhold til lovenes § 6 b af generalforsamlingen indvælges i dette.

Bestyrelsesrådet stiller forslag om, at gårdejer *Tage Rosenstand* indvælges i rådet. — Dette vedtoges enstemmigt.

4. *Beretning om selskabets almindelige virksomhed.*

Kontorchef *Axel Nielsen*:

Alle de vigtigste arbejdsområder for Landhusholdningsselskabet findes naturligvis optaget som særlige punkter på dagsordenen. Her skal kun omtales de sædvanlige faste arbejdsområder: Administrationen af legater, præmieringer og belønninger, udvalg m. m.

Legater. Af de forskellige legater til understøttelse af værdige, trængende landmænd og deres efterladte er ialt uddelt 51 800 kr., fordelt i portioner på 200—500 kr.

Til landbrugsstuderende ved Landbohøjskolen, til landbrugsskolernes elever og til landbrugskandidaters studierejser i udlandet er uddelt ialt godt 10 000 kr., medens der af Godsejer, dr. med. *K. A. Hasselbalch* og *Hustrus Legat* er anvendt 5 150 kr. til unge landmænds uddannelse. Legatfundatsen vedrørende dette sidste legat er iøvrigt blevet ændret, således at der, hvor der hidtil stod: »Støtte til Landmænds Uddannelse«, nu står: »Støtte til Landmænds Uddannelse i videre Forstand, f. Eks. Afholdelse af Kursus, Møder, Udgivelse af Skrifter m. v.«

Af Købmand *Jørgen Sørensen*s Legat er uddelt godt 1 000 kr.

Godsejer *Viktor A. Goldschmidts Legat*, Afdeling B (Forsøg og Undersøgelser vedrørende Sygdomme hos Dyr) er uddelt med 14 000 kr. til forskellige sådanne undersøgelser.

Statsbevillinger. Statsbevillingen til mejeripersonalets videreuddannelse var af sædvanlig størrelse 36 000 kr., men grundet på en ændring i reglerne for tildeling af amtsunderstøttelse til skolerne bevilgedes en stor del af mejeristernes understøttelse ad den vej, og der blev derfor kun brug for 12 400 kr.

Landøkonomisk Aarbog, der redigeres af Landhusholdningsselskabet, har hidtil været finansieret af en anslået bevilling på finanslovene. Fra 1. april d. å. har Landhusholdningsselskabet påtaget sig det økonomiske ansvar for denne publikation, således at der nu er aftale om en fast bevilling på 9 000 kr. hertil. Bevillin-

gen skal dog reguleres i op- eller nedadgående retning i forhold til bevægelserne i tryknings- og papirudgifter, ligesom der er ydet en garanti for annonceindtægter.

Medlemstallet har atter i år udvist en svag stigning, idet der er indmeldt 81, medens kun 51 er udgået på grund af dødsfald, bortrejse eller udmeldelse. Det samlede medlemstal er nu 1625, og er det højeste, selskabet nogensinde har haft.

Skønt medlemsbidraget fortsat er det samme som for 25 år siden, er medlemsindtægterne på grund af det højere medlemstal større end før. I det sidst forløbne år har udgifterne til medlemsbladet »Tidsskrift for Landøkonomi« imidlertid slugt en uforholdsmæssig stor del af disse indtægter, nemlig 26 000 kr. I bograbat til medlemmerne er ydet ca. 10 000 kr., så det er ikke store beløb, der er blevet tilbage til opretholdelse af sekretariat og øvrige almindelige virksomhed.

Bestyrelsesrådet. Alle valg i fjor var genvalg. Men der er siden valgene forud for generalforsamlingen sket forskellige ændringer. Forpagter *H. Ribe*, Estruplund, valgtes ved generalforsamlingen i henhold til lovenes § 6 b ind i bestyrelsen. Forsøgsleder *Reinh. Kristensen*, Toftø, er ved Foreningen af danske Havebrugskandidaters optagelse i samvirksomheden indtrådt i bestyrelsen, og efter at husholdningslærerinde frk. *Ingefred Juul Andersen* er afgang som formand for Foreningen af danske Husholdningslærere har nævnte forening i hendes sted valgt husholdningslærerinde frk. *Ellen Margrethe Kelstrup*, Aarhus, til medlem af samvirksomhedens fællesudvalg og dermed samtidig til medlem af selskabets bestyrelse.

Udvalg. *Belønningsudvalget.* Bestyrelsen har genvalgt den ene af de 2 efter tur afgående medlemmer, nemlig proprietær Aage Holm, medens gårdejer Aage Johnsen af helbredsmæssige årsager ønskede at trække sig tilbage. I hans sted har bestyrelsesrådet valgt gårdejer *Tage Rosenstand*, Danelund, Ribe.

I selskabets repræsentation i forskellige udvalg er sket følgende ændringer: Forstander *Johs. Ridder* er indvalgt i Statens Byggeforskningsinstituts repræsentantskab i stedet for civilingeniør *Jørn Høgsbro*, der er udvandret til Canada. Direktør *Chr. Stahl* er indvalgt i Landbrugets Radioudvalg i stedet for forstander *J. J. Hansen*. Proprietær *N. Krabbe* er indvalgt i udvalget vedrørende Landøkonomisk Rejsebureau i stedet for forpagter *Aug. Bech*. Kontorchef *Axel Nielsen* er indtrådt i Landbrugets Filmsudvalg i stedet for professor *Axel Pedersen* og i Dansk Folkeoplysnings Samråds repræsentantskab i stedet for forstander, dr. agro. *V. Steensberg*. I udvalget vedrørende Godsejer Viktor A. Goldschmidts Legat, af-

deling B, har professor *H. C. Bendixen* afløst udvalgets formand, professor *Carl H. Hansen* og veterinærdirektør *F. Wøldike Nielsen* er indtrådt i stedet for afdøde veterinærdirektør *Gerhard Petersen*.

Et nyt udvalg er blevet nedsat, nemlig *halmfydingsudvalget*. Dette udvalg er et fællesudvalg mellem Teknologisk Institut og Landhusholdningsselskabet og har følgende sammensætning:

Professor *Axel Pedersen*, København, formand.

Forstander *N. Dyrbye*, Kongens Lyngby.

Konsulent *L. Rasmussen*, København.

Godsejer *Chr. Selchau-Hansen*, Alslevgaard, Karise.

Overingeniør, cand. polyt. *Otto Juel Jørgensen*, Teknologisk Institut.

Afdelingsingeniør, cand. polyt. *J. Helm-Petersen*, Teknologisk Institut.

Overingeniør, cand. polyt. *Knud Hansen*, Dansk Brændselskontrollforening.

Foredragsmøder.

Foruden generalforsamlingsforedraget, hvor proprietær *N. Krabbe* talte om »Mekaniseringen i amerikansk og dansk landbrug«, holdtes et heldagsforedragsmøde i februar med følgende talere og emner:

Professor, dr. med. vet. *Johs. Moustgaard*, København: Fodringens betydning for husdyrenes frugtbarhed.

Forstander *L. Lauridsen*, Graasten: Malkekvæg, studehold eller kvægløst landbrug.

Professor *Johs. Jespersen*, København: Nogle træk fra dansk husdyrbrug gennem 50 år.

Som sædvanlig har sekretariatet medvirket ved arrangement af det årlige konsulentmøde, der i vinteren 1952 afholdtes den 22. og 23. februar på Landbohøjskolen.

Almanakstykket.

Som sædvanlig har Landhusholdningsselskabet leveret den landbrugsfaglige artikel til Universitetsalmanakken 1953. Den blev i år skrevet af afdelingsbestyrerne *H. Ingvard Petersen* og *Chr. Stapel* og hed: »Brugen af kemiske midler i ukrudts- og skadedyrsbekæmpelsen. Risikoen for mennesker og dyr«.

(Fortsættes.)

Vejrforholdene i november måned 1952.

Udarbejdet på grundlag af Det danske meteorologiske Instituts månedsoversigt over vejrforholdene.

November 1952 havde overvejende vinde fra nordøst med temmelig koldt vejr og lidt under normal nedbør. I simpelt gennemsnit fik Jylland-Øerne 47 mm mod normalt 53 mm eller 11 pct. for lidt. Det korrigerede »fladetro« gennemsnit beregnedes til 47,6 mm, normalt 55,7 mm, d. v. s. 14,5 pct. under normalen. Temperaturen landsgennemsnit, der for november normalt er 4,1 °, blev kun 2,4 ° eller 1,7 ° under det normale.

Temperatursvingningerne var enkelte gange betydelige, navnlig i månedens første tidøgn. I København og Tarm var der henholdsvis 7 og 6 døgn med over normal middeltemperatur, men ingen egentlig varme døgn. Derimod havde København 6 og Tarm 14 kolde døgn, og af disse sidste var 6 endog meget kolde.

De højeste temperaturer forekom i hovedsagen den 4.—5. og nåede kun ca. 10 ° i Nordjylland, på Bornholm og visse steder på Sjælland endog kun 9 °. De laveste temperaturer aflæstes især den 28.—29. Jylland var nede på 6—10 ° frost, Øerne 4-7 ° og på Bornholm ca. 4 ° frost. Ved kysterne og på småøerne nåede temperaturen i almindelighed ikke under ÷ 3 °. Kun Hesselø forblev frostfri med + 0,2 ° som månedens laveste temperatur.

Middeltemperaturen blev i Jylland kun 1—2 °, på Øerne og ved kysterne gennemgående 2—3 °. Undtages må dog visse dele af Nord- og Midtsjælland, hvor middeltemperaturen ikke nåede over 2 °, hvorimod Ærø og Langeland samt Bornholm havde 3—4 °. Det varmeste sted i landet for måneden som helhed var Christiansø med 4,3 °, det koldeste ved Ulkjær Mølle i Vejle amt med kun 0,7 °.

Den absolut højeste temperatur, 11,9 °, målt ved Orebygaard den 5., og den absolut laveste, ÷ 12,9 °, havde Ribe den 28. og 29. Frostdagenes antal blev i gennemsnit 13,4 mod normalt 10, og de fordelte sig med 17,4 i Jylland, 9,3 på Øerne og 7,9 på Bornholm.

Nedbørmængden var ret ulige fordelt landet over. Jylland fik således 17 pct. og Øerne 7 pct. under normalen, medens Bornholm til gengæld fik ca. 60 pct. for meget. En forholdsvis stor del af den faldt i månedens første halvdel. I Jylland var der kun 5—6, på Øerne og Bornholm kun ca. 4 så godt som nedbørfri dage. Af landdelene fik Bornholm den højeste nedbørsum med 85,3 mm, Vest- og Sønderjylland ca. 55 mm, den øvrige del af landet fra 43—50 mm. Lolland-Falster dog kun 37,8 mm.

Nedbørens afvigelse fra normalen.

		Nedbør mm	Normal 40 år	Afv. i pct. af normalen
Hjørring	amt	47	55	÷ 15
Thisted	»	62	66	÷ 6
Aalborg	»	44	53	÷ 17
Viborg	»	43	56	÷ 23
Randers	»	41	51	÷ 20
Aarhus	»	44	59	÷ 25
Vejle	»	46	61	÷ 25
Ringkøbing	»	51	67	÷ 24
Ribe	»	59	65	÷ 9
Sønderjylland	55	60	÷ 8
Odense	amt	42	51	÷ 18
Svendborg	»	44	52	÷ 15
Langeland	35	45	÷ 22
Samsø	44	46	÷ 4
Holbæk	amt	45	43	+ 5
Sorø	»	38	43	÷ 12
Frederiksborg	»	55	46	+ 20
København	»	52	46	+ 13
Præstø	»	39	46	÷ 15
Maribo	»	38	45	÷ 16
Bornholm	85	53	+ 60

Den højeste månedssum havde Bornholms højskole med 120,2 mm, den laveste 21,5 mm ved Keldsnor. Størst nedbør i et døgn, 20,6 mm, målt den 6. ved Bornholms højskole.

Nedbørdagenes antal blev i gennemsnit 18, normalt 14, varierende fra 21 på Bornholm og i Frederiksborg amt til 15 i Svendborg og Randers amter. For landsdelene var snedagenes hyppighed gennemsnitlig 3,7 i Jylland, 4,2 på Øerne og 4,5 på Bornholm.

Efterårets sidste måned gav ikke sine 2 forgængere noget efter hvad angår vanskelige vejrforhold i landbrugsmæssig henseende. Som helhed blev efterårsmånederne kølige med en gennemsnitlig middeltemperatur på 1,4 ° under normalen, og antallet af nedbørdage i samme tidsrum blev 59 mod normalt 42.

Tåge forekom (ved 24 fyr) gennemsnitlig 5 dage, normalt 6, hyppigst i Øst- og Sønderjylland. Torden hørtes på ialt 2 dage, normalt 5. Soltimernes antal blev for Jylland-Øerne 31 mod normalt 49, på Bornholm endog kun 20 mod 43 normalt. Det varierede fra 54 ved Lyngvig fyr til 19 på Næsgaard. Soltimernes antal i de 3 efterårsmåneder blev kun 256 mod normalt 318.